

EGIL,

født og oppvokst på Stovner

AV ERIK JESMAN PEDERSEN

Med en slik tittel på CV'en vil jeg som lege praktiserende i den dypeste bedehusjungel på vestlandet med en gang spør om hvor mange overdoser pasienten har hatt. Egils østkantdialekt med fullt narkotikavokabular styrket mine fordommer da han første gang kom til konsultasjon på våren 2000. Seinere gikk det mye bedre med oss begge.

På 11 års dagen fikk han 200 kroner av farmor. Korpsvennen, som bodde i den andre halvdel av den vertikaldelte boligen, fortalte om hasjens megaeffekter og pengene brukte han til en fylt fyrstikkeske samme dag. Det var hans introduksjon til narkotika. Som 15-åring forsøkte han amfetamin og han var 20 da han satte den første heroinsprøyten. En klassisk misbrukerhistorie. Egil startet på tømmerutdannelse, men fikk aldri svennebrev. Han forsøkte seg også på ingeniørhøgskolen, mest fordi han da kunne få lån i Lånekassen. Ingeniørtittelen fikk han aldri, men lånet fikk han.

Den vårdagen i 2000 fortalte Egil som nå er 37 år at han var trøtt og lei og var svært motivert for metadonbehandling. Det er mange som kommer til kontoret og forteller om sin motivasjon til slik behandling, forskjellen var at Egil var motivert. Han ville kun ha opplysninger om hvor og hvordan han skulle starte søknadsprosessen. 2 uker seinere kom han tilbake sammen med 2 sosionomer som var interesserte i å hjelpe ham. 4 uker seinere var søknad og alle vedlegg klar. Han var heldig med behandlingstiden på Metadonklinikken i Bergen og fikk oppstartsdato i slutten av mai 2000.

Egil har klart seg bra på subutex og møter alltid opp til avtaler. På papiret ser dette ut som en lykkelig narkotikahistorie, men det er noe mer.

Som de fleste vet fordrer narkotikamisbruk cash til en hver tid. Denne cashen skaffes for de fleste ikke til veie gjennom hardt arbeid og månedlig lønsslipp. Egil har tilbrakt tid i fengsler og han har brukt kredittkort til anskaffelse av omsettbare varer. Han har mange namnsdommer. Etter et år med legemiddelassistert behandling, arbeidstrening med

svært god skussmål ble vi enige om å sende et brev til kreditorene med spørsmål om gjeldssannering/avtaler. Han sendte 25 brev til aktive og passive kreditorer. Han fikk mange brev tilbake. De fleste kom fra kreditorene som han ikke hadde hørt så mye fra, de ble med ett svært aktive når de hørte at det gikk ham godt. Han fikk ingen sanering men noen få utsettelse. Han har nå en samlet namnsgjeld på ca 500 000,- og den stiger hele tiden. Egil lurte på om det er bedre å forbli narkoman.

Mot slutten av august, ca. 3 uker før valget 2001, kom helseminister Tønne på besøk til kontoret. Vi valgte å ha med Egil på dette møte slik at ministeren selv skulle få høre hans problemer og kanskje gi Egil noen råd. Det ble et hyggelig møte som førte til lokalpressens fokus på hans og andres saker. Ministeren poengterte forutsetningene innen denne type behandling med arbeid og fast bolig som viktige elementer. Tilbakeførsel til vanlig arbeid var et mål og Egil fikk en adresseliste med ca 40 håndverkerfirma som han burde kontakte i så måte. Han kontaktet alle 40, og fikk 40 avslag. En gang kriminell, alltid kriminell. Den høsten ble svært vanskelig og Egil hadde flere sprekker og var nær ved å gi opp. Redningen ble at han fikk innvilget attføring slik at han kan få tatt svennebrev og på sikt eventuelt gjøre ferdig ingeniørutdannelsen.

Det mangler idag et opplegg som kan hjelpe misbrukere som skal tilbake til en så normal hverdag som mulig. Jeg tror at vi har glemt at noen av de som er med i legemiddelassistert behandling kan lykkes.

Sett at han klarer det, – vil samfunnet si at han har sonet sin dom? Må han se for seg at alt han får på lønsslippen blir fordelt mellom kreditorene? Vil noen i det hele tatt våge å ansette ham, hvor lenge skal han ha kriminell-stempelet i pannen? Er det økonomisk kriminalitet med svarte inntekter som må til for å få et bedre liv?

Er livet som narkoman et bedre alternativ enn et nøkternt, lovlydig liv i et økonomisk helvete?

ILLUSTRASJONSFOTO